

Metoda modelării și metoda interactivă Cubul în predarea contabilității

De **Adriana-Mihaela Ciula**, 28 decembrie 2018

Articolul prezintă două metode bazate pe cercetarea realității în predarea contabilității – metoda modelării, ca modalitate de studiere mediată, prin reconstituiri sintetice, și metoda cubului, o metodă de învățare prin cooperare ce presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective.

A) Metoda modelării

Modelarea este o modalitate de studiere a unor obiecte, fenomene, procese, ființe prin intermediul unor reconstituiri sintetice, materiale sau ideale, obiectuale sau grafice, ale acestora, capabile să pună în valoare trăsăturile esențiale sau să ofere informații reprezentative despre acestea.

Modelul nu este o simplă reproducere sau copie a realului, ci implică sintetizarea și sistematizarea obiectului sau fenomenului real, reducerea sau amplificarea dimensiunilor acestuia, accentuarea proprietăților esențiale și reducerea sau simplificarea detaliilor nesemnificative. Sub un alt aspect, modelul este forma accesibilă a unor obiecte sau fenomene ce nu pot fi observate și cercetate în mod direct. Întemeierea logică și pedagogică a modelului și a modelării o conferă analogia, ca raționament ce permite inducerea unor informații privind proprietățile și structura obiectelor și fenomenelor reale prin studierea unui substitut, a unui model al acestora, în baza similitudinilor sau corespondențelor de structură, însușiri, moduri de funcționare etc. între model și corespondentul lui real. Este evident că modelul conține elemente de artificial și de simplificare, el nu poate fi o reproducere fidelă a realului. După cum subliniază I. Cerghit, "modelul reproduce numai acele determinări esențiale (elemente, componente, relații, factori etc.) de care avem absolută nevoie pentru a explica sau a demonstra o structură conceptuală." (I. Cerghit, p. 180-181).

Din punctul de vedere al modului de reprezentare a realului, se pot distinge patru tipuri principale de modele :

- **modele materiale** (obiectuale sau fizice) similare celor naturale: de mașini, instalații, dispozitive, piese sau miniaturizate (machete mecanice, electrice și funcționale – de exemplu, macheta unei hidrocentrale, a unei așezări rurale etc.);
- **modele iconice** (imagini): fotografii, scheme desenate, diagrame, simboluri intuitive;
- **modele ideale, logico-matematice**, exprimate în concepte, judecăți, teorii, legi, teoreme, formule, procente;
- **modele cibernetice** (ale sistemelor dinamice perfecte), de exemplu, funcționarea sistemelor biologice, tehnice, educaționale în care se manifestă conexiunea inversă (feed-back-ul)

Științele economice grupează modelele după alte criterii, astfel că deosebim (Ioan Bontaș, 1994, p. 12): modele deterministe și probabilistice, modele statice și modele dinamice, modele

microeconomice și modele macroeconomice, modele numerice, modele grafice și modele analitice, modele explicative (descriptive) și modele normative ș.a.

La disciplina **Contabilitate** construirea unor modele simbolice sau ilustrative ajută la înțelegerea și asimilarea cunoștințelor necesare elevilor și formarea pe această bază a unor priceperi și deprinderi adecvate, astfel că modelarea, ca metodă de predare-învățare, se utilizează în diferite situații printre care amintim:

Pentru a reprezenta mai bine asemănările dintre bilanț și cont, ambele procedee specifice metodei contabilității elevii se pot folosi de Diagrame Venn Euler, astfel în partea comună a diagramelor vor trece asemănările dintre cele două procedee iar particularitățile în cealaltă parte a diagramelor.

Simularea completează modelarea în procesul educativ, obiectivele acesteia fiind următoarele (Vasile Burja, Camelia Burja, Florea Voiculescu, Elisabeta Voiculescu, p. 168):

- Descrierea unui sistem existent. Prin aceasta se urmărește modelarea fenomenelor reale pentru a se studia comportarea lor în anumite condiții date;
- Explorarea unui sistem imaginar. În acest caz se urmăresc efectele viitoare ale uneia sau mai multor măsuri și acțiuni prezente;
- Proiectarea unui sistem mai bun. Acest obiectiv se realizează prin combinarea primelor două obiective și urmărește utilizarea tuturor rezervelor interne pentru ca în viitor comportarea unor sisteme să fie îmbunătățită radical.

B) Cubul – o metodă de învățare interactivă sau prin cooperare

Metoda cubului este o metodă de învățare prin cooperare ce presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective, permițând abordarea complexă și integratoare a unei teme.

Voi exemplifica metoda interactivă cubul pentru lecția recapitulativă "Bilanțul – procedeu specific al metodei contabilității" la clasa a X-a, utilizarea acestei metode reușindu-se explorarea acestei teme din mai multe perspective ceea ce conferă o abordare complexă și integratoare a temei.

Vor fi parcurse următoarele **etape**:

- Prezentarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.
- Elevii vor fi împărțiți în 6 grupe stabilite în funcție de culoarea pe care o extrag din săculeț: echipa roșie, echipa albastră, echipa portocalie, echipa violet, echipa verde, echipa galbenă.
- Se împart echipelor sarcinile de lucru, fiecare examinând tema: *Bilanțul – procedeu specific al metodei contabilității*, din perspectiva cerinței de pe una din fețele cubului: ◦ **Describe:** Prezentați importanța și funcțiile bilanțului contabil, ca procedeu specific al metodei contabilității și document de sinteză; ◦ **Compară:** Stabiliți asemănările și deosebirile dintre cont și bilanț, folosind Diagrame Venn-Euler; ◦ **Analizează:** Analizați operațiile economico-financiare de mai jos și stabiliți tipul modificării bilanțiere, pornind de la egalitatea Activ = Pasiv

Se achită din contul de disponibil suma de 2000 lei reprezentând impozitul pe profit datorat de entitate.

Se majorează capitalul social al unității prin încorporarea primelor de emisiune în valoare de 700 lei;

Se acordă unui salariat un avans de trezorerie în valoare de 300 lei din casieria unității;

Se achiziționează mărfuri în valoare de 12000 lei pe credit comercial.

◦ **Asociază:** Care din următoarele operații economico-financiare determină o modificare bilanțieră la nivelul patrimoniului de tipul:
 $A - X + X = P$:

Cumpărare de materii prime de la furnizori pe credit comercial;

Consum de materii prime;

Vânzarea de produse finite către clienți pe credit comercial;

Plata ratei aferente unui credit bancar pe termen scurt;

◦ **Aplică:** Să se grupeze în activ și pasiv următoarele elemente, conform prezentării lor în bilanțul listă, apoi precizați totalul activului net contabil. 5311 "Casa în lei 5.000, 106 "Rezerve" 15.000, 212 "Construcții" 135.000, 1011 "Capital subscris nevărsat" 350.000, 401 "Furnizori" 17.000, 1012 "Capital subscris vărsat" 160.000, 121 „Profit sau pierdere” 28.000, 2111 "Terenuri" 160.000, 301 "Materii prime" 70.000, 104 "Prime de capital" 15.000, 5191 "Credite bancare pe termen scurt" 25.000, 5121 "Conturi la bănci în lei" 40.000, 303 "Materiale de natura obiectelor de inventar" 18.000, 345 "Produse finite" 17.000, 4111 "Clienți" 28.000, 2133 "Mijloace de transport" 137.000

◦ **Argumentează:** Reflectați principiului dublei reprezentări prin intermediul bilanțului contabil;

- Elevii rezolvă cerințele primite, scriind rezolvarea pe foi de flipchart.
- Se prezintă forma finală și celorlalte grupe, printr-un reprezentant ales. Fiecare echipă, delegând un reprezentant, va prezenta, în fața clasei, modul de rezolvare a sarcinilor.
- Se afișează forma finală pe tablă sau pe pereții clasei.

În concluzie, aplicând metoda cubul am identificat următoarele **oportunități**: stimularea creativității elevilor și crearea unui mediu propice cooperării, care reprezintă o modalitate eficientă de a genera cunoștințe prin coordonarea unor activități comune în cadrul grupului;

Pentru a înlătura neajunsurile metodei profesorul trebuie să aibă în vedere că: • unii elevi pot domina grupul; • trebuie menținut un echilibru la nivel de grup, în privința rezolvării sarcinilor și implicării tuturor elevilor; • antrenarea în activități și a elevilor emotivi. • cuantificării cât mai corectă a contribuției fiecărui elev la rezolvarea sarcinii de lucru.

Bibliografie:

Bontaș I., (1994). *Pedagogie*, Editura All, București
Burja V, Burja C., Voiculescu F., Voiculescu E., (2006) *Didactica științelor economice, Ghid metodologic cu caracter aplicativ*, Editura Irecson, București
Cergăhit I., (1974). *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Cosmovici, A. (1995). *Învățarea școlară. În psihopedagogie*, Editura Spiru Haret, Iași

Crețu C., (1998). *Curriculum diferențiat și personalizat*, Editura Polirom, Iași

Miron I. (coord.) (1998). *Educația și dinamica ei*, Editura Tribuna Învățământului, București de formare, proiect POSDRU, Univ. din Craiova, DPPD ***<https://cyd.ro/didactica-stiintelor-economice/>